

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Ocena zewnętrznej konkurencyjności polskiego sektora ogrodniczego

dr Bożena Nosecka

mgr Anna Bugała

mgr inż. Łukasz Zaremba

Zakład Ekonomiki Ogrodnictwa

Warszawa, 17 stycznia 2014

Zakres prezentacji

- Pozycja sektora ogrodniczego w produkcji krajowej i eksporcie. Rzeczowa i geograficzna struktura produkcji i eksportu owoców, warzyw i ich przetworów oraz dynamika eksportu.
- Mierniki pomiaru pozycji konkurencyjnej na rynku światowym sektora ogrodniczego i jego produktów w Polsce w porównaniu z pozycją całej UE i największych światowych eksporterów netto (saldo, RCA, udział w eksporcie, TC, IIT).
- Wybrane wskaźniki oceny pozycji konkurencyjnej Polski w odniesieniu do wybranych produktów sektora ogrodniczego w Polsce w ujęciu dynamicznym (OE, IP i ToT).
- Czynniki zmian pozycji konkurencyjnej wybranych produktów – zewnętrzne i wewnętrzne.
- Wnioski i elementy strategii konkurowania produktami sektora ogrodniczego.

Lata objęte analizą:

2001-2012 w podziale na 4 podokresy trzyletnie

Źródła danych: World Integrated Trade Solution (WITS), Centrum Informatyki Handlu Zagranicznego (CIHZ) Centrum Analityczne Administracji Celnej (CAAC) oraz GUS.

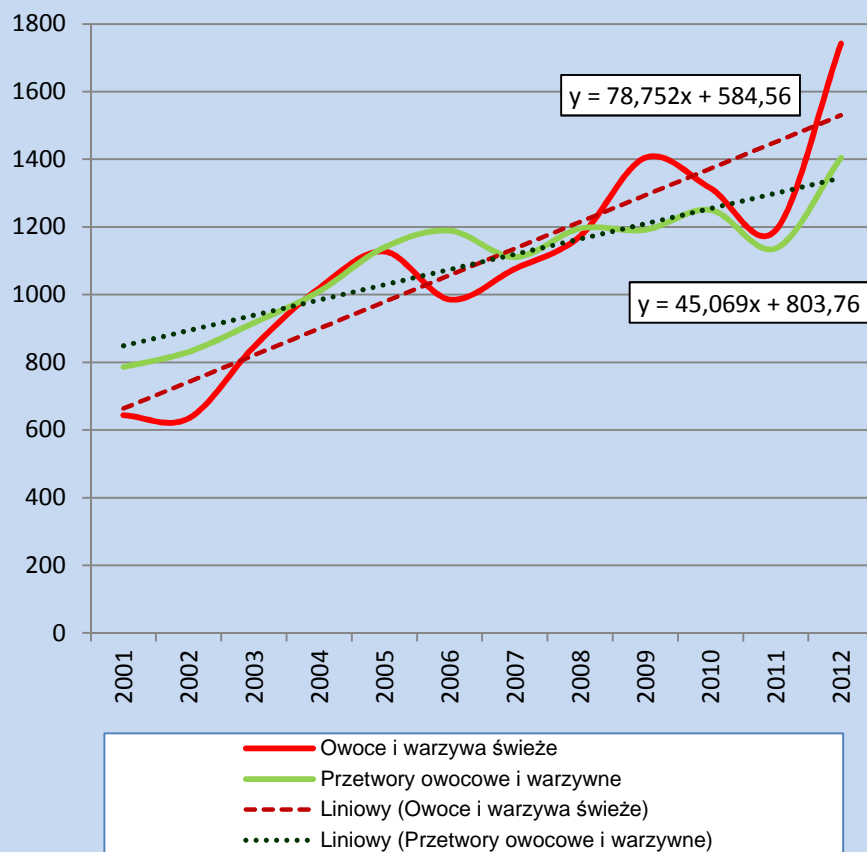
Znaczenie sektora ogrodniczego i jego produktów w produkcji rolnej i w handlu rolno-spożywczym (w procentach)

	2001-2003	2010-2012
Udział w wartości produkcji globalnej rolnictwa	12,6	12,4
- w tym: roślinnej	24,0	22,7
Udział w wartości produkcji towarowej rolnictwa	15,0	13,5
- w tym: roślinnej	39,0	30,0
Udział eksportu produktów ogrodnichych i ich przetworów w wartości eksportu rolno-spożywczego	25,9	15,0
Udział importu produktów ogrodnichych i ich przetworów w wartości importu rolno-spożywczego	21,9	15,1

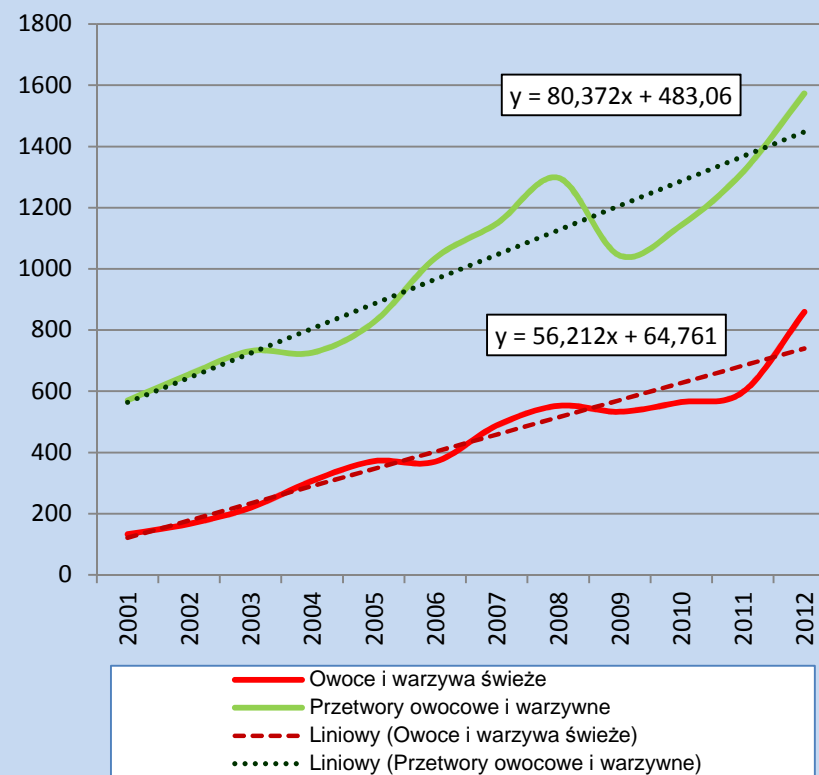
Źródło: na podstawie danych GUS, Centrum Informatyki Handlu Zagranicznego (CIHZ) i Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC)

Dynamika eksportu produktów ogrodniczych w latach 2001-2012

tys. ton

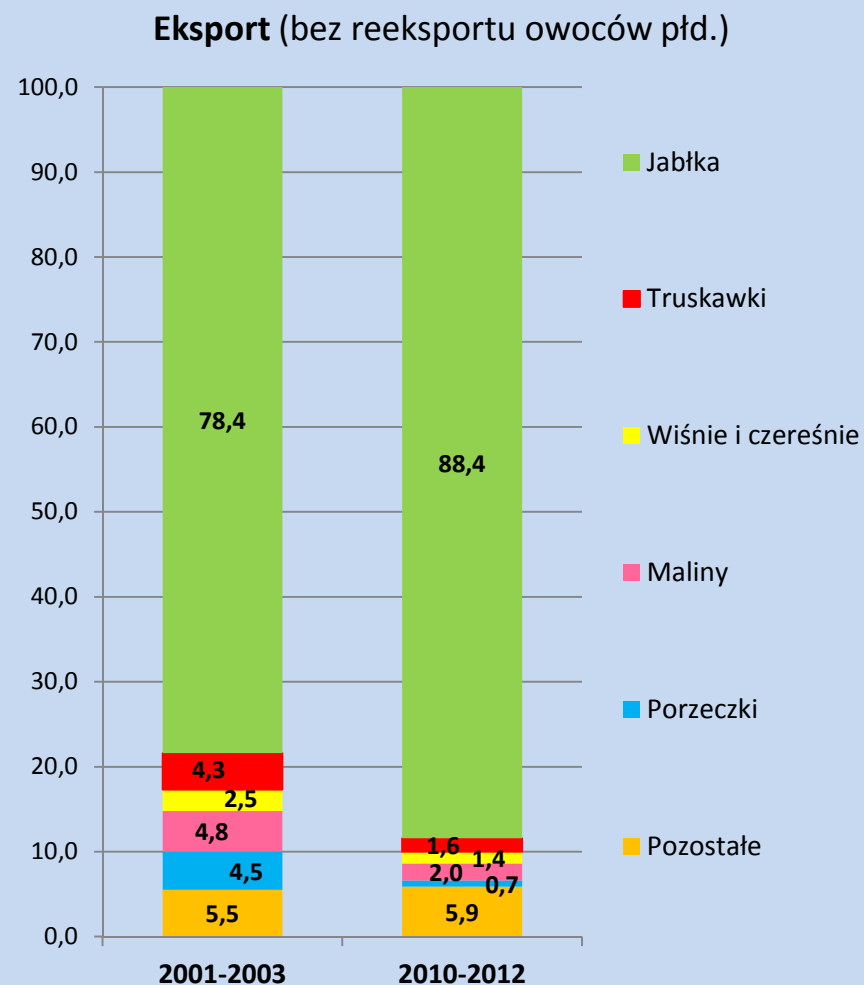
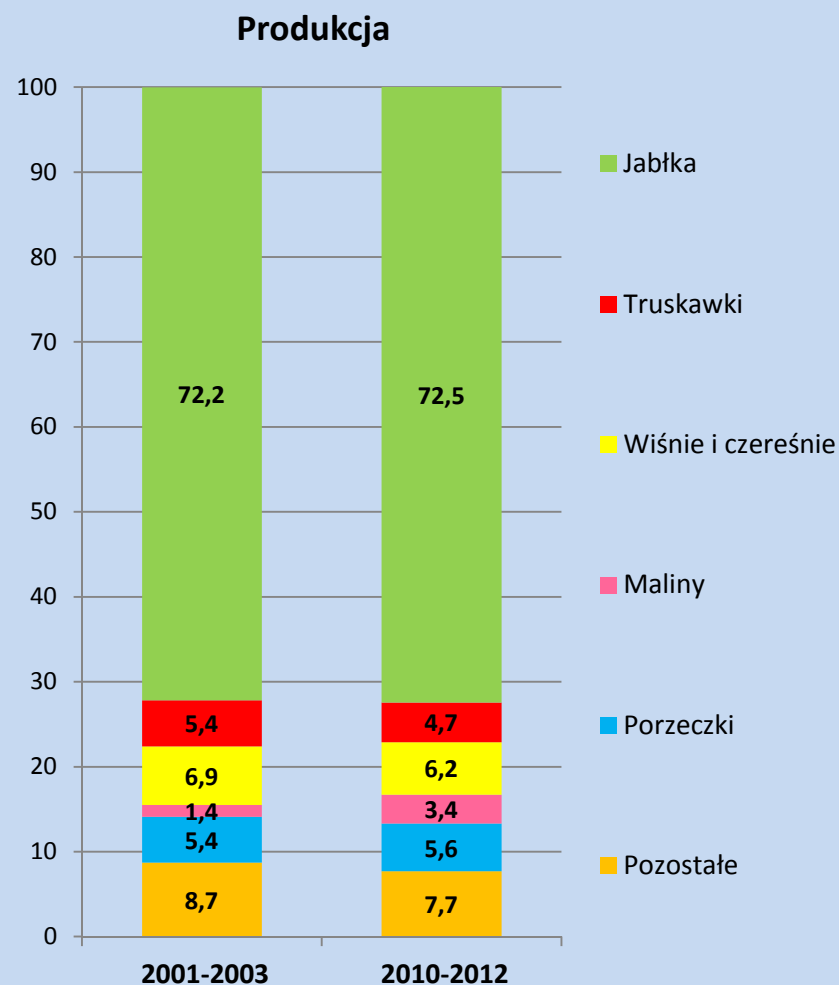

mln €

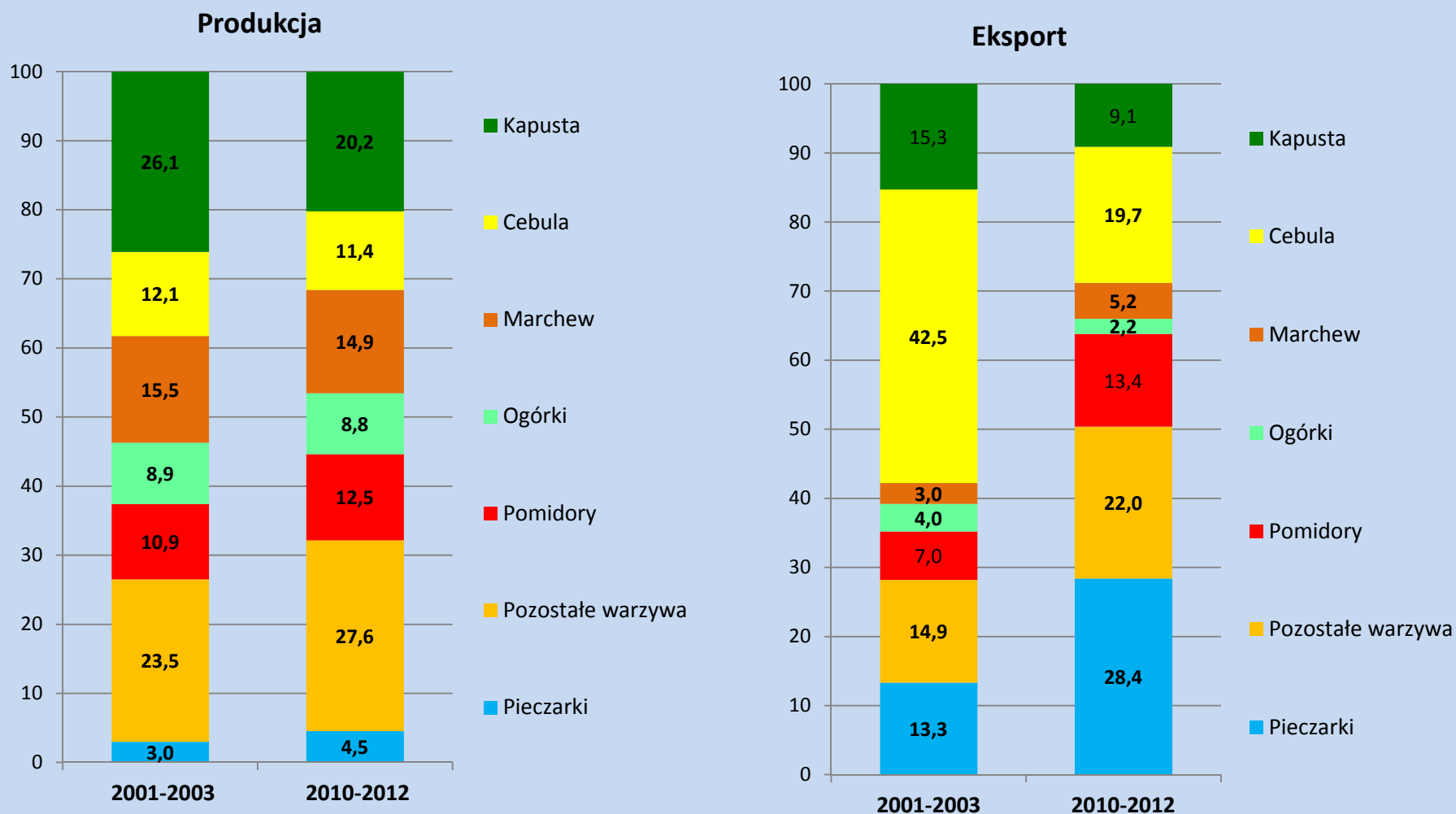
Źródło: na podstawie danych CIHZ i CAAC

Struktura wolumenu produkcji i eksportu świeżych owoców

Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

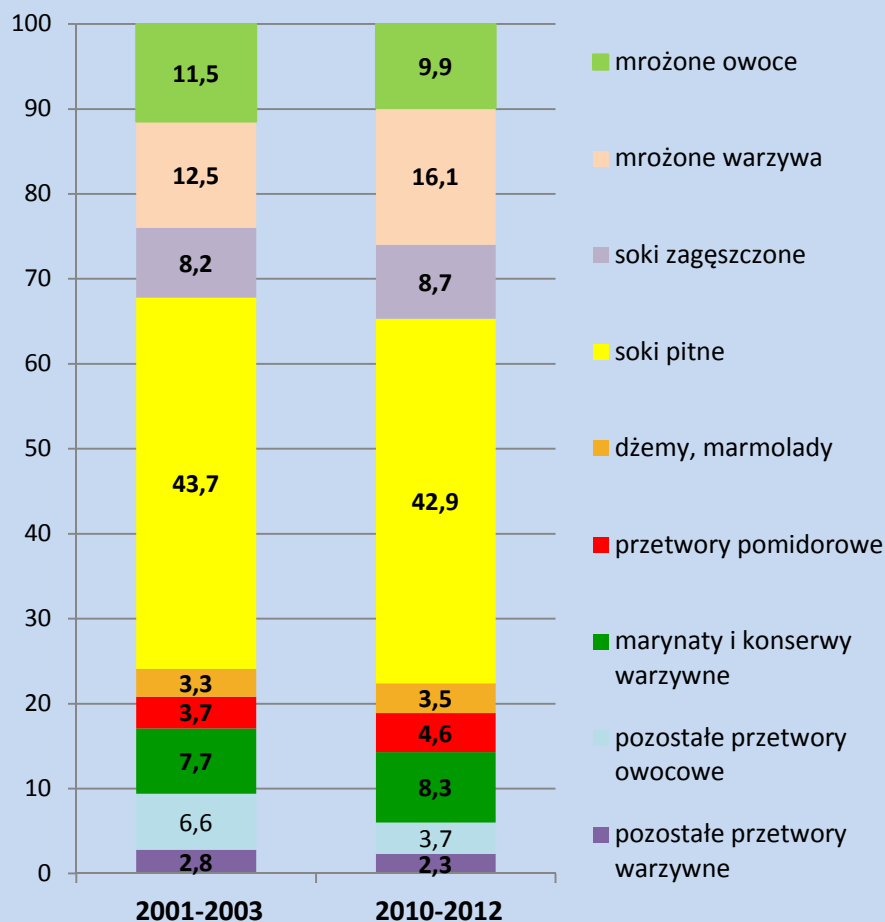
Struktura wolumenu produkcji i eksportu świeżych warzyw i pieczarek

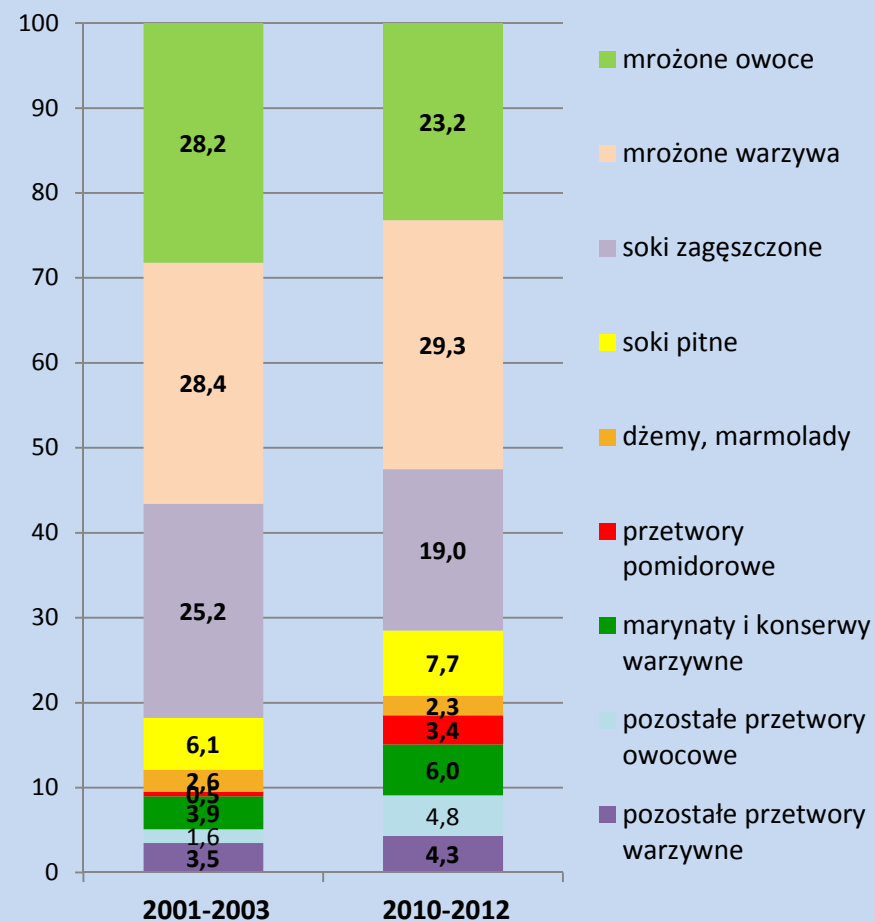
Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Struktura wolumenu produkcji i eksportu przetworzonych owoców i warzyw

Produkcja

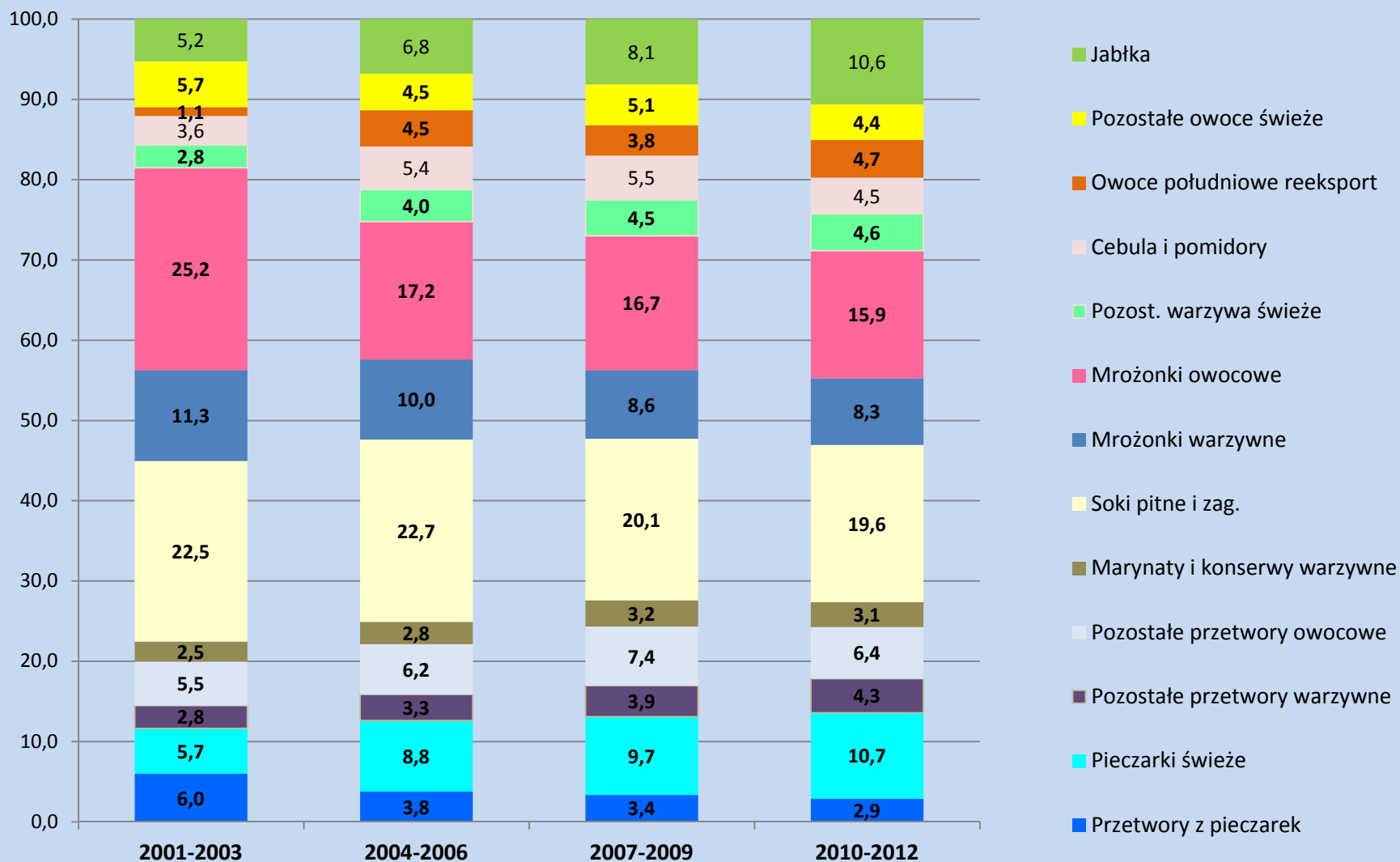

Eksport

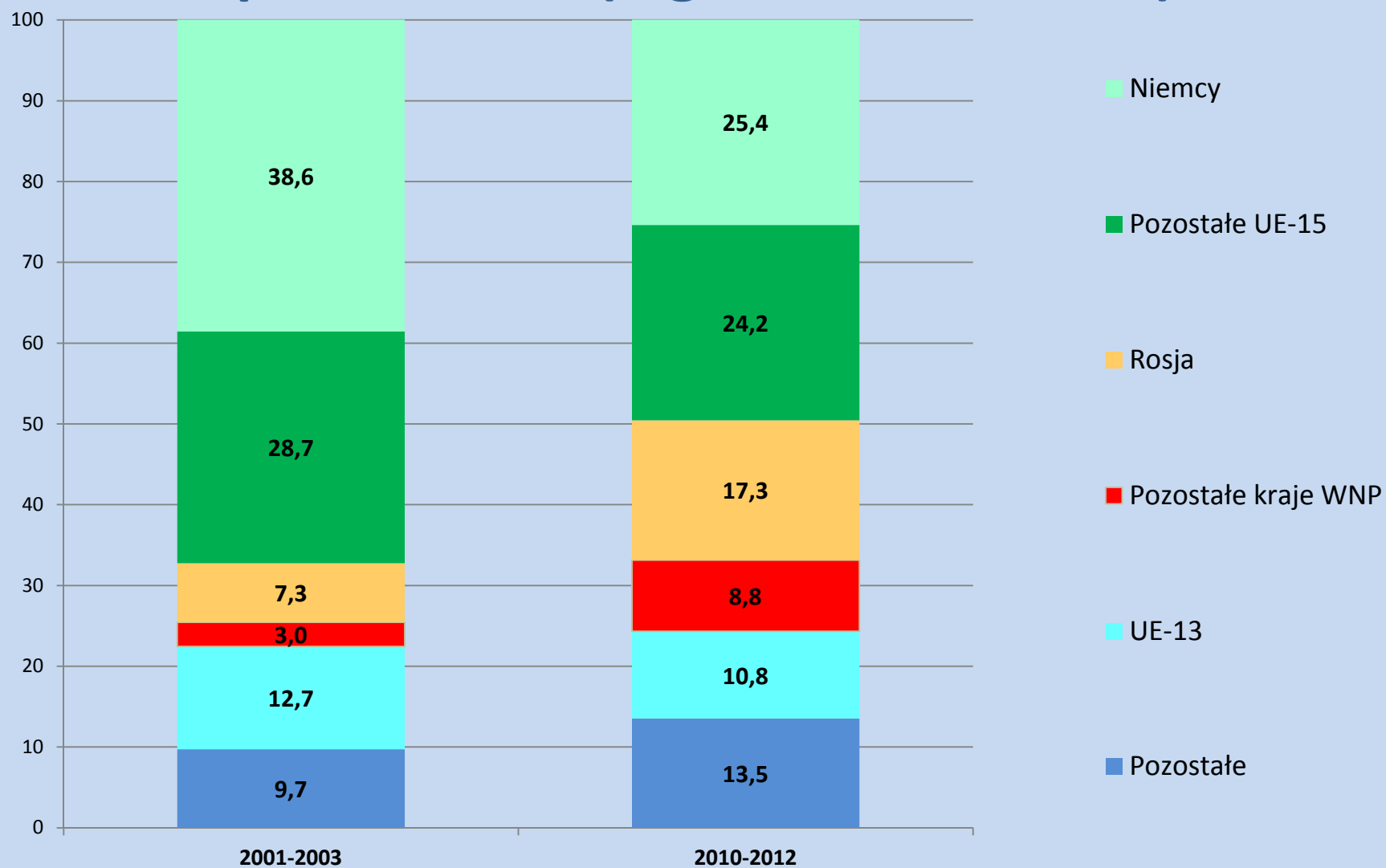
Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Struktura wartości eksportu owoców, warzyw, pieczarek i ich przetworów

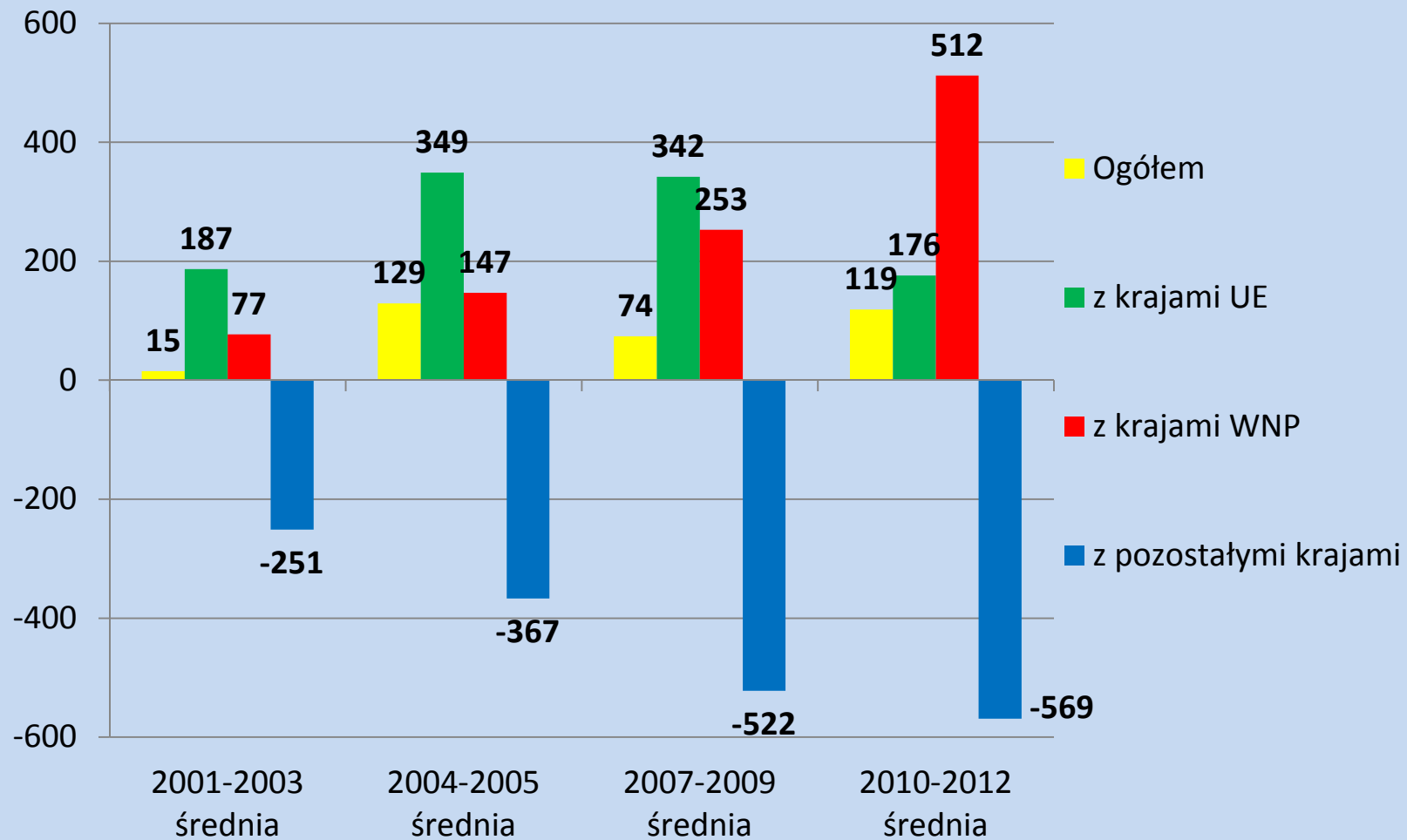
Źródło: na podstawie danych CIHZ i CAAC

Geografia eksportu owoców, warzyw, pieczarek i ich przetworów (wg wartości w EUR)

Źródło: na podstawie danych CIHZ i CAAC

Saldo handlu zagranicznego owocami, warzywami i ich przetworami w Polsce w mln euro

Źródło: na podstawie danych CIHZ i CAAC

Mierniki oceny pozycji konkurencyjnej na poziomie sektora i produktów

1. Saldo handlu zagranicznego
2. Udział w światowym eksporcie
3. Wskaźnik pokrycia importu eksportem (Trade Coverage – TC)

$$TC = \frac{\text{Eksport}}{\text{Import}}$$

Mierniki oceny pozycji konkurencyjnej na poziomie sektora i produktów

4. Wskaźnik ujawnionej przewagi komparatywnej (Revealed Comparative Advantage – RCA)

$$RCA = \frac{Ex_i}{Ex_{is}} : \frac{Ex}{Ex_s}$$

gdzie:

w odniesieniu do całego sektora

Ex_i – eksport z Polski produktów sektora ogrodniczego,

Ex_{is} – światowy eksport produktów ogrodniczych,

Ex – eksport z Polski produktów rolno-spożywczych (z wyłączeniem sektora ogrodniczego),

Ex_s – światowy eksport produktów rolno-spożywczych (z wyłączeniem sektora ogrodniczego).

w odniesieniu do poszczególnych produktów

Ex_i – eksport z Polski produktu ogrodniczego x ,

Ex_{is} – światowy eksport produktu x ,

Ex – eksport z Polski wszystkich produktów sektora ogrodniczego (z wyłączeniem produktu x),

Ex_s – eksport światowy wszystkich produktów sektora ogrodniczego (z wyłączeniem produktu x).

Mierniki oceny pozycji konkurencyjnej na poziomie sektora i produktów

5. Wskaźnik handlu wewnątrzgałęziowego Grubela-Lloyda (Intra Industry Trade –IIT)

$$IIT = \frac{(\text{Eksport} + \text{Import}) - |\text{Export} - \text{Import}|}{(\text{Eksport} + \text{Import})} \times 100\%$$

6. Wskaźnik orientacji eksportowej (Export Orientation – OE)

$$OE = \frac{\text{Eksport}}{\text{Produkcja}} \times 100\%$$

7. Wskaźnik penetracji importowej (Import Penetration – IP)

$$IP = \frac{\text{Import}}{\text{Produkcja} - \text{Eksport} + \text{Import}} \times 100\%$$

Mierniki oceny pozycji konkurencyjnej na poziomie sektora i produktów

8. Wskaźnik terms of trade – ToT

$$\text{ToT} = \frac{\text{Pex (ti)}}{\text{Pim (ti)}} : \frac{\text{Pex (to)}}{\text{Pim (to)}} \times 100\%$$

gdzie:

Pex (ti) – przeciętne ceny eksportowe w okresie badawczym

Pex (to) – przeciętne ceny eksportowe w okresie wyjściowym

Pim (ti) – przeciętne ceny importowe w okresie badawczym

Pim (to) – przeciętne ceny importowe w okresie wyjściowym

Wskaźniki konkurencyjności UE, Polski i WNP w handlu produktami sektora ogrodniczego

Wyszczególnienie	Eksport mld USD	Import mld USD	Saldo handlu zagranicznego mld USD	TC	Udział w eksporcie światowym %	RCA	IIT
UE-28							
2001-2003	35,5	43,8	-8,3	0,81	47,8	1,17	84
2010-2012	70,0	86,8	-16,8	0,81	39,8	1,11	83
UE-15							
2001-2003	33,4	41,2	-7,8	0,81	45,0	1,17	83
2010-2012	63,4	78,1	-14,7	0,81	36,1	1,15	82
UE-13							
2001-2003	2,1	2,6	-0,5	0,81	2,8	1,33	38
2010-2012	6,6	8,7	-2,1	0,76	3,7	0,90	53
Polska							
2001-2003	1,0	0,8	0,2	1,25	1,4	2,70	14
2010-2012	3,2	2,5	0,7	1,28	1,8	1,40	34
WNP							
2001-2003	0,4	1,8	-1,4	0,22	0,5	0,41	23
2010-2012	1,5	12,3	-10,8	0,12	0,9	0,35	18

Źródło: na podstawie danych WITS.

Wskaźniki konkurencyjności wybranych krajów - eksporterów netto w handlu produktami ogrodniczymi

Kraje	Eksport mld USD		Import mld USD		Saldo mld USD		Udział w eksporcie światowym %	
	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003	2010-2012
Polska	1,0	3,2	0,8	2,5	0,2	0,7	1,4	1,8
Chiny	3,9	16,4	0,5	3,6	3,4	12,8	5,3	9,3
Hiszpania	8,9	15,8	1,8	3,9	7,1	11,9	11,9	9,0
Holandia	6,4	15,3	3,8	9,9	2,6	5,4	8,6	8,7
Belgia	4,5	8,9	3,6	6,9	0,9	2,0	6,0	5,0
Meksyk	3,5	8,2	1,0	1,6	2,5	6,6	4,7	4,7
Włochy	4,8	6,1	3,0	3,7	1,9	2,4	6,5	3,5
Turcja	2,0	6,2	0,1	0,5	2,0	5,7	2,7	3,5
Chile	1,9	5,5	0,1	0,3	1,8	5,2	2,5	3,1
Peru	0,3	1,7	0,0	0,1	0,3	1,6	0,5	1,0
Maroko	0,6	1,5	0,0	0,2	0,5	1,3	0,8	0,8

Źródło: na podstawie danych WITS

Wskaźniki konkurencyjności wybranych krajów - eksporterów netto w handlu produktami ogrodniczymi

Kraje	TC		RCA		IIT	
	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003	2010-2012	2001-2003	2010-2012
Polska	1,3	1,3	2,70	1,40	14	34
Chiny	7,8	4,6	1,88	3,00	8	13
Hiszpania	4,9	4,1	5,10	4,33	21	27
Holandia	1,7	1,5	1,34	1,47	56	65
Belgia	1,3	1,3	1,88	1,95	70	68
Meksyk	3,5	5,1	4,61	4,80	18	14
Włochy	1,6	1,6	2,37	2,22	41	41
Turcja	20,0	12,4	6,28	5,79	4	6
Chile	19,0	18,3	3,49	4,61	2	4
Peru	0,0	17,0	1,56	2,40	3	2
Maroko	0,0	7,5	3,32	4,84	2	4

Źródło: na podstawie danych WITS

Wskaźniki konkurencyjności wybranych krajów eksporterów netto w handlu produktami ogrodniczymi strefy umiarkowanej

Kraje	Eksport mld USD		Import mld USD		Saldo mld USD		Udział w eksporcie światowym %	
	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001- 2003	2010- 2012
Polska	0,9	2,7	0,3	1,2	0,7	1,5	2,3	3,2
Chiny	2,3	11,6	0,2	1,6	2,1	10,0	7,1	13,5
Holandia	4,1	9,3	1,8	4,3	2,4	4,9	10,6	10,8
Hiszpania	4,8	9,0	0,8	1,8	4,0	7,3	12,4	10,5
Meksyk	2,5	5,1	0,6	0,9	2,0	4,3	6,5	6,0
Włochy	3,4	6,7	1,4	1,7	2,0	5,0	8,8	5,2
Turcja	0,6	1,9	0,0	0,1	0,6	1,8	1,5	2,2
Belgia	2,1	1,3	1,5	1,0	0,6	0,3	5,5	1,5
Węgry	0,4	0,8	0,1	0,3	0,4	0,5	1,2	0,9

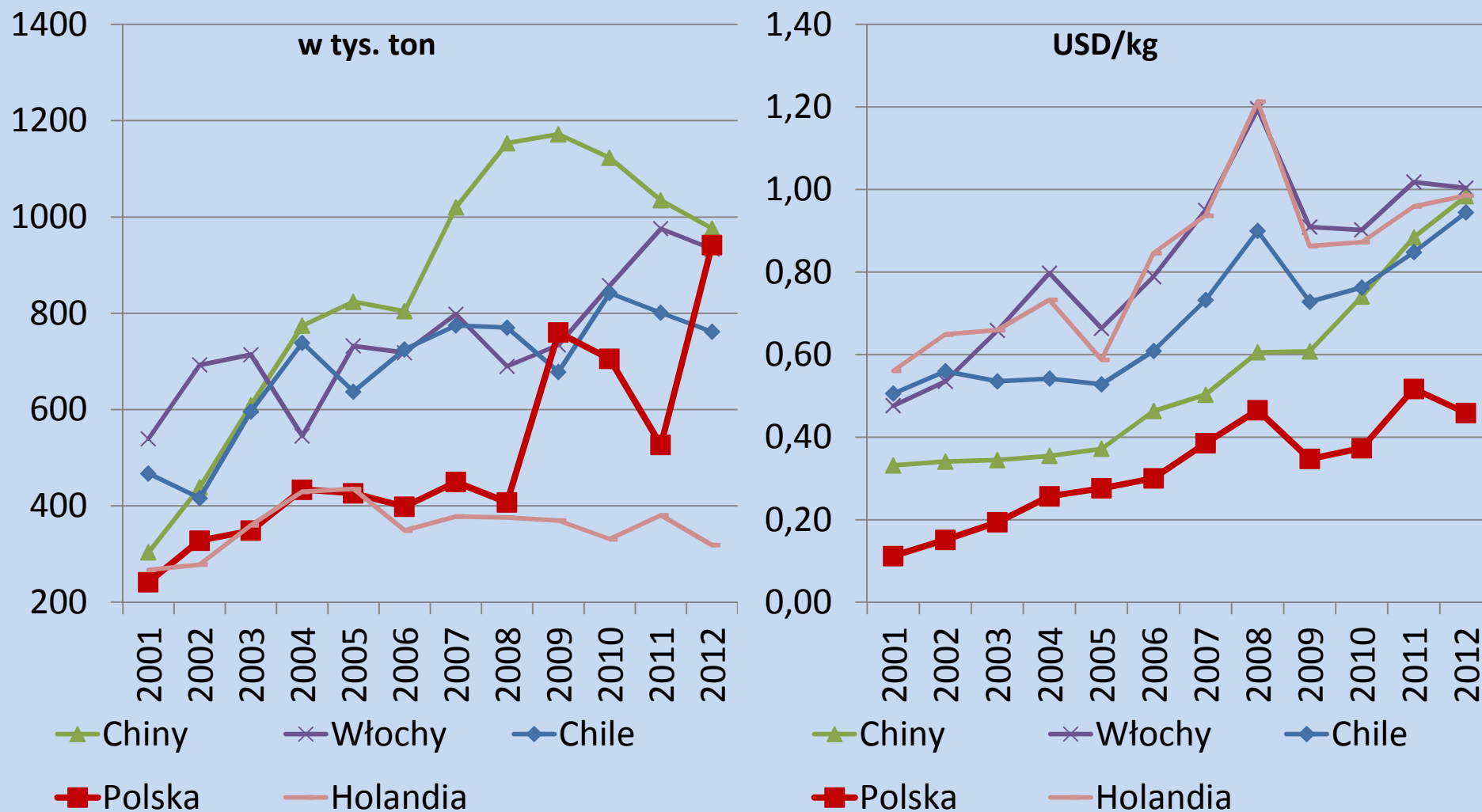
Źródło: na podstawie danych WITS

Wskaźniki konkurencyjności wybranych krajów eksporterów netto w handlu produktami ogrodniczymi strefy umiarkowanej

Kraje	TC		RCA		IIT	
	2001-2003 średnia	2010-2012 średnia	2001-2003	2010-2012	2001-2003	2010-2012
Polska	3,0	2,3	3,62	2,22	17	35
Chiny	11,5	7,3	2,20	3,38	6	8
Holandia	2,3	2,2	1,54	1,67	50	56
Hiszpania	6,0	5,0	3,87	3,49	19	25
Meksyk	4,2	5,7	4,20	4,06	14	9
Włochy	2,4	3,9	2,66	2,82	41	41
Turcja	0,0	19,0	2,03	2,19	3	58
Belgia	1,4	1,3	1,49	1,52	62	67
Węgry	4,0	2,7	2,27	1,45	20	37

Źródło: na podstawie danych WITS

Eksport i ceny w eksporcie jabłek z wybranych krajów

Źródło: Comtrade

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej Polski i wybranych krajów w handlu jabłkami

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksportie światowym %	RCA	IIT
UE-15							
2001-2003	1459,8	1800,0	-340,2	81,1	50,1	1,12	90
2010-2012	1999,5	2283,8	-284,3	87,5	32,4	0,90	93
UE-13							
2001-2003	62,9	61,6	1,3	102,2	2,2	0,79	99
2010-2012	446,5	260,6	185,9	171,3	7,2	2,03	74
Polska							
2001-2003	48,0	6,6	41,4	727,4	1,6	1,25	24
2010-2012	322,4	32,5	289,9	992,0	5,2	3,07	18
Chiny							
2001-2003	153,3	21,1	132,2	726,4	5,3	1,05	24
2010-2012	902,0	94,7	807,3	952,4	14,6	1,64	19
Włochy							
2001-2003	365,8	36,9	328,9	991,4	12,5	1,90	18
2010-2012	588,9	21,7	567,2	2713,6	9,5	2,94	7
Holandia							
2001-2003	189,1	211,9	-22,8	89,3	6,5	0,76	94
2010-2012	322,6	312,9	9,8	103,1	5,2	0,60	98

Źródło: na podstawie danych WITS

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej Polski i wybranych krajów w handlu jabłkami

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksportie światowym %	RCA	IIT
USA							
2001-2003	385,3	137,6	247,7	280,0	13,2	1,21	53
2010-2012	958,6	193,9	764,8	494,4	15,5	1,44	34
Francja							
2001-2003	535,2	79,0	456,2	677,5	18,4	4,46	26
2010-2012	688,4	134,6	553,8	511,5	11,2	3,87	33
Chile							
2001-2003	262,8	0,0	262,8	11198,7	9,0	3,99	0
2010-2012	454,5	0,7	453,8	615,4	7,4	2,48	0
RPA							
2001-2003	99,3	0,1	99,2	5991,9	3,4	2,88	8
2010-2012	285,1	0,2	284,9	1531,8	4,6	3,14	21

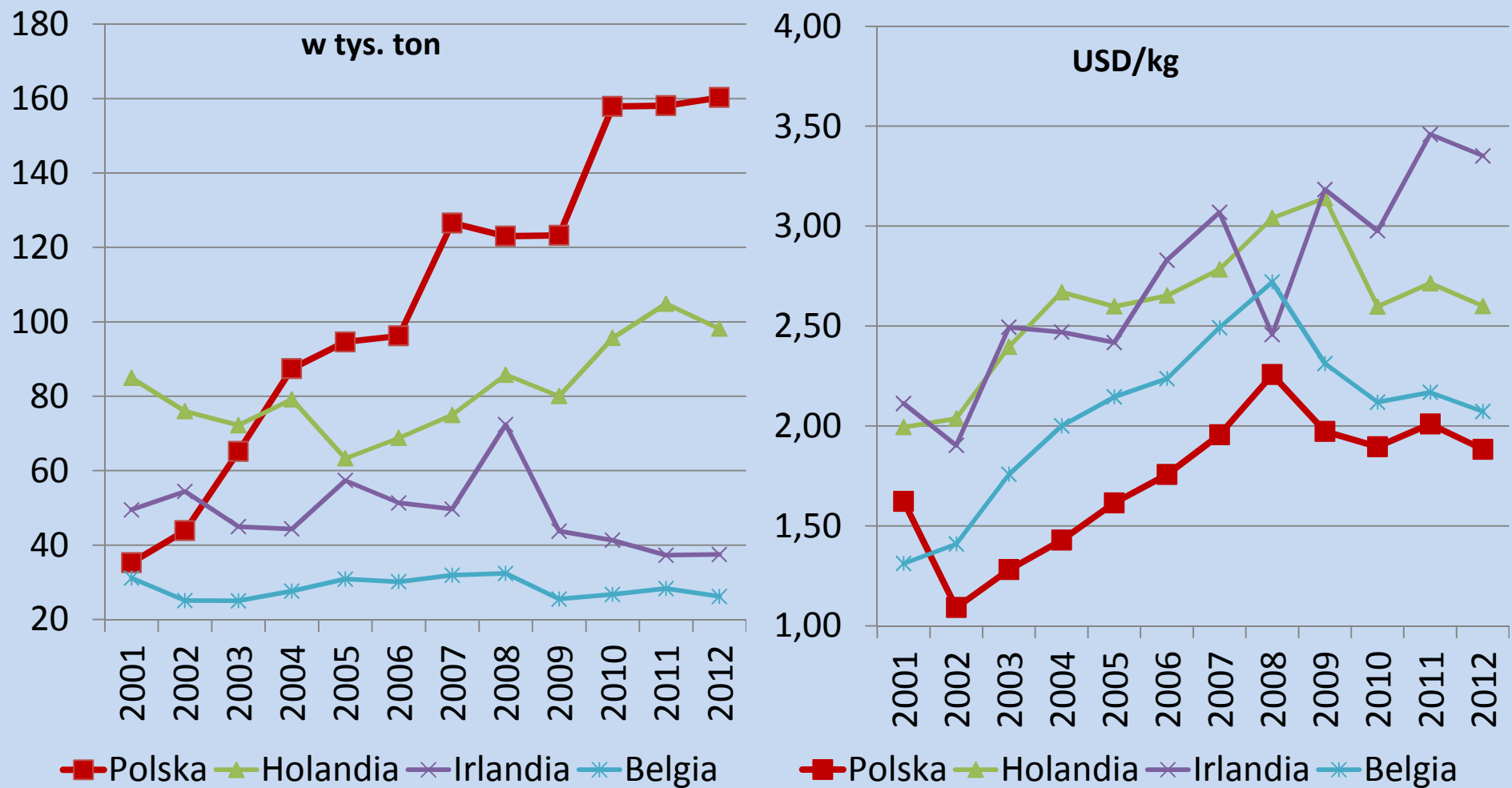
Źródło: na podstawie danych WITS

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu jabłkami

Okresy	saldo		OE %		IP %		ToT %
	tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> 2001-2003
2001-2003	296,7	166,8	13	16	1	2	231
2004-2006	402,4	362,5	18	24	1	2	
2007-2009	480,5	532,4	25	36	4	8	
2010-2012	686,4	918,6	30	51	3	9	

Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Eksport i ceny w eksporcie pieczarek z wybranych krajów

Źródło: Comtrade

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej UE, Polski i wybranych krajów w handlu pieczarkami

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksporcie światowym w %	RCA	IIT
UE-15							
2001-2003	417,1	587,3	-170,2	71,0	51,3	1,14	83
2010-2012	486,7	749,7	-263,0	64,9	42,1	1,17	79
UE-13							
2001-2003	144,7	11,0	133,7	1315,5	17,8	6,99	14
2010-2012	402,4	53,3	349,1	755,0	34,8	10,00	23
Polska							
2001-2003	79,2	0,7	78,5	11314,3	9,7	7,87	2
2010-2012	321,5	3,4	318,1	9456,8	27,8	16,81	2
Holandia							
2001-2003	187,3	43,7	143,6	2716,9	23,0	2,79	38
2010-2012	281,1	87,2	193,9	322,4	24,3	2,86	47
Irlandia							
2001-2003	111,1	1,8	109,3	6172,2	13,7	92,70	3
2010-2012	125,8	71,6	54,2	175,7	10,9	113,99	73
Chiny							
2001-2003	98,1	0,2	97,9	49,0	12,1	2,45	1
2010-2012	53,5	0,3	53,2	17,8	4,6	0,51	3
Litwa							
2001-2003	14,4	6,5	7,9	221,5	1,8	23,06	62
2010-2012	50,0	23,0	27,0	217,4	4,3	8,96	63

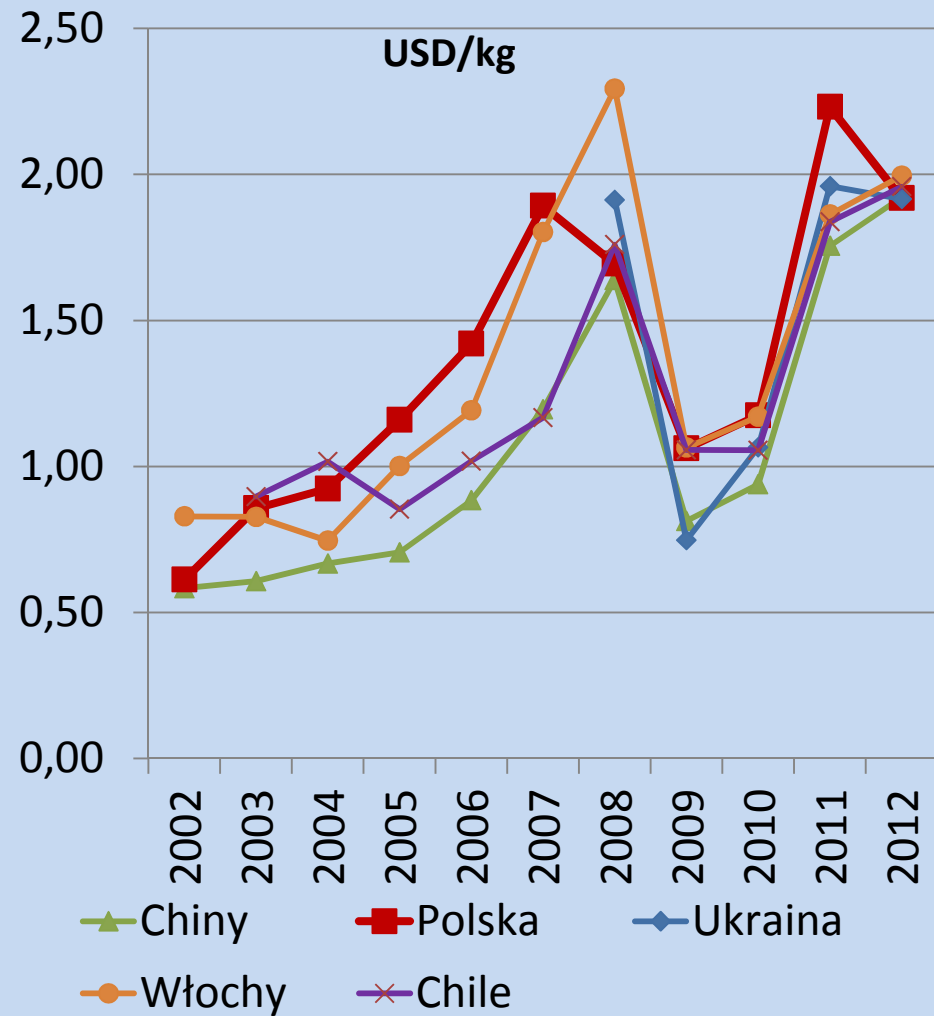
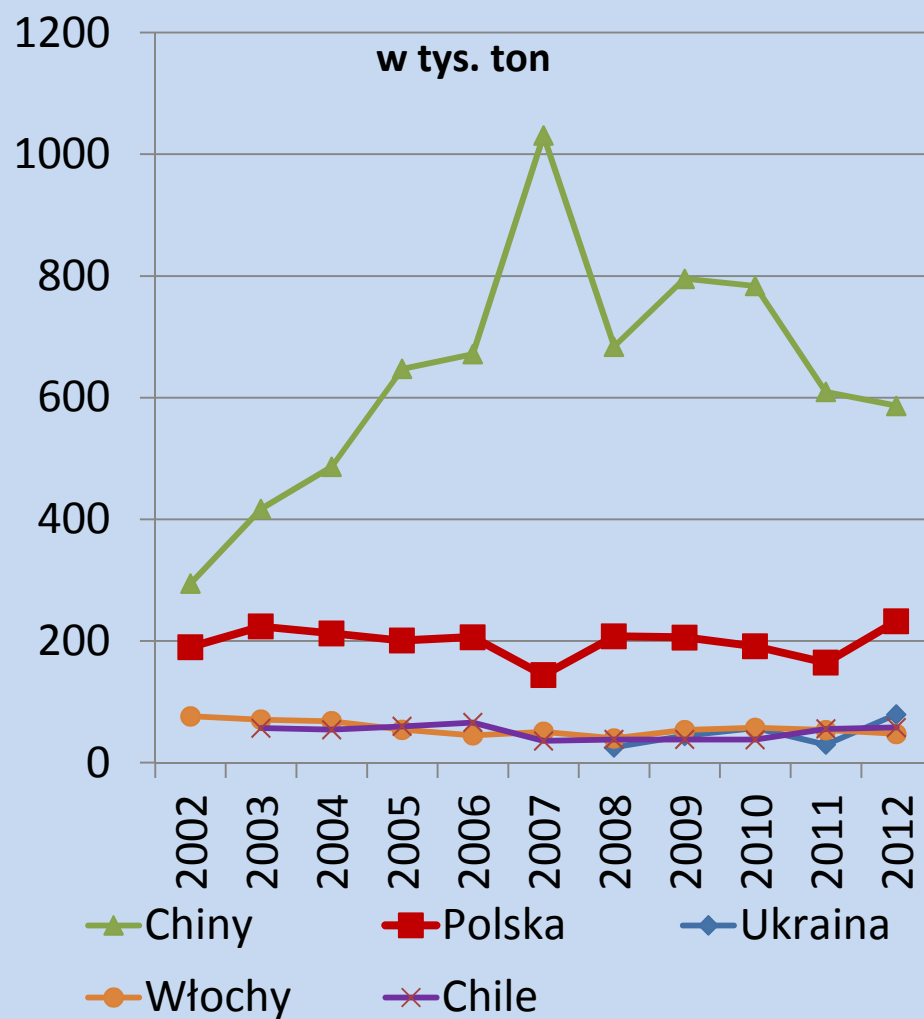
Źródło: na podstawie danych WITS

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu pieczarkami

Okresy	saldo		OE %		IP %		ToT %
	tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> 2001-2003
Pieczarki							
2001-2003	45,2	214,8	25	44	0	0	197
2004-2006	94,0	505,0	45	76	0	0	
2007-2009	128,0	727,1	57	89	0	1	
2010-2012	169,0	1016,4	68	91	2	7	

Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Eksport i ceny w eksporcie zagęszczzonego soku jabłkowego z wybranych krajów

Źródło: Comtrade

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej UE, Polski i wybranych krajów w handlu zagęszczonym sokiem jabłkowym

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksporcie światowym %	RCA	IIT
UE-15							
2001-2003	370,3	599,3	-229,0	61,8	34,6	0,77	76
2010-2012	682,6	1248,6	-566,0	54,7	24,8	0,68	71
UE-13							
2001-2003	220,6	15,4	205,2	1432,5	20,6	8,43	13
2010-2012	479,4	123,6	355,8	384,2	17,4	5,01	41
Polska							
2001-2003	143,6	2,2	141,4	6527,3	13,4	11,64	3
2010-2012	363,5	75,3	288,2	482,7	13,2	8,01	34
Chiny							
2001-2003	191,6	0,4	191,2	487,4	17,9	3,73	0
2010-2012	990,1	1,0	989,1	965,4	35,9	4,15	0
Austria							
2001-2003	77,6	69,1	8,5	112,3	7,3	14,87	94
2010-2012	169,2	150,0	19,2	112,8	6,1	11,33	94
Węgry							
2001-2003	45,1	3,9	41,2	1156,4	4,2	6,16	16
2010-2012	73,3	9,9	63,4	740,4	2,7	5,18	24

Źródło: na podstawie danych WITS

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej UE, Polski i wybranych krajów w handlu zagęszczonym sokiem jabłkowym

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksporcie światowym %	RCA	IIT
Włochy							
2001-2003	67,7	20,7	47,0	327,1	6,3	0,97	47
2010-2012	70,3	12,1	58,2	581,0	2,6	0,73	29
Argentyna							
2001-2003	45,5	0,7	44,8	66,6	4,3	3,56	3
2010-2012	66,3	0,9	65,4	74,1	2,4	1,54	3
Chile							
2001-2003	45,5	0,0	45,5	1337,1	4,3	1,70	0
2010-2012	51,2	0,2	51,1	336,1	1,9	0,59	1

Źródło: na podstawie danych WITS

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu zagęszczonym sokiem jabłkowym

Okresy	saldo		OE %		IP %		ToT %
	tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> 2001-2003
2001-2003	205,2	608,6	124	126	462	349	109
2004-2006	182,0	735,5	115	109	184	138	
2007-2009	157,7	653,2	120	116	217	180	
2010-2012	153,1	884,5	117	96	164	91	

Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej UE, Polski i wybranych krajów w handlu mrożonymi owocami

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksporcie światowym %	RCA	IIT
UE-15							
2001-2003	328,6	890,6	-562,0	36,9	27,2	0,60	54
2010-2012	732,6	1859,2	-1126,6	39,4	22,4	0,62	57
UE-13							
2001-2003	281,7	34,8	147,1	809,5	23,4	9,86	22
2010-2012	635,2	197,2	438,0	322,1	19,4	5,72	47
Polska							
2001-2003	231,7	13,1	218,6	1768,7	19,2	18,57	11
2010-2012	482,1	85,3	396,8	565,2	14,7	9,30	30
Chiny							
2001-2003	66,9	10,4	56,5	643,3	5,5	1,11	27
2010-2012	275,2	98,9	176,3	278,3	8,4	0,92	53

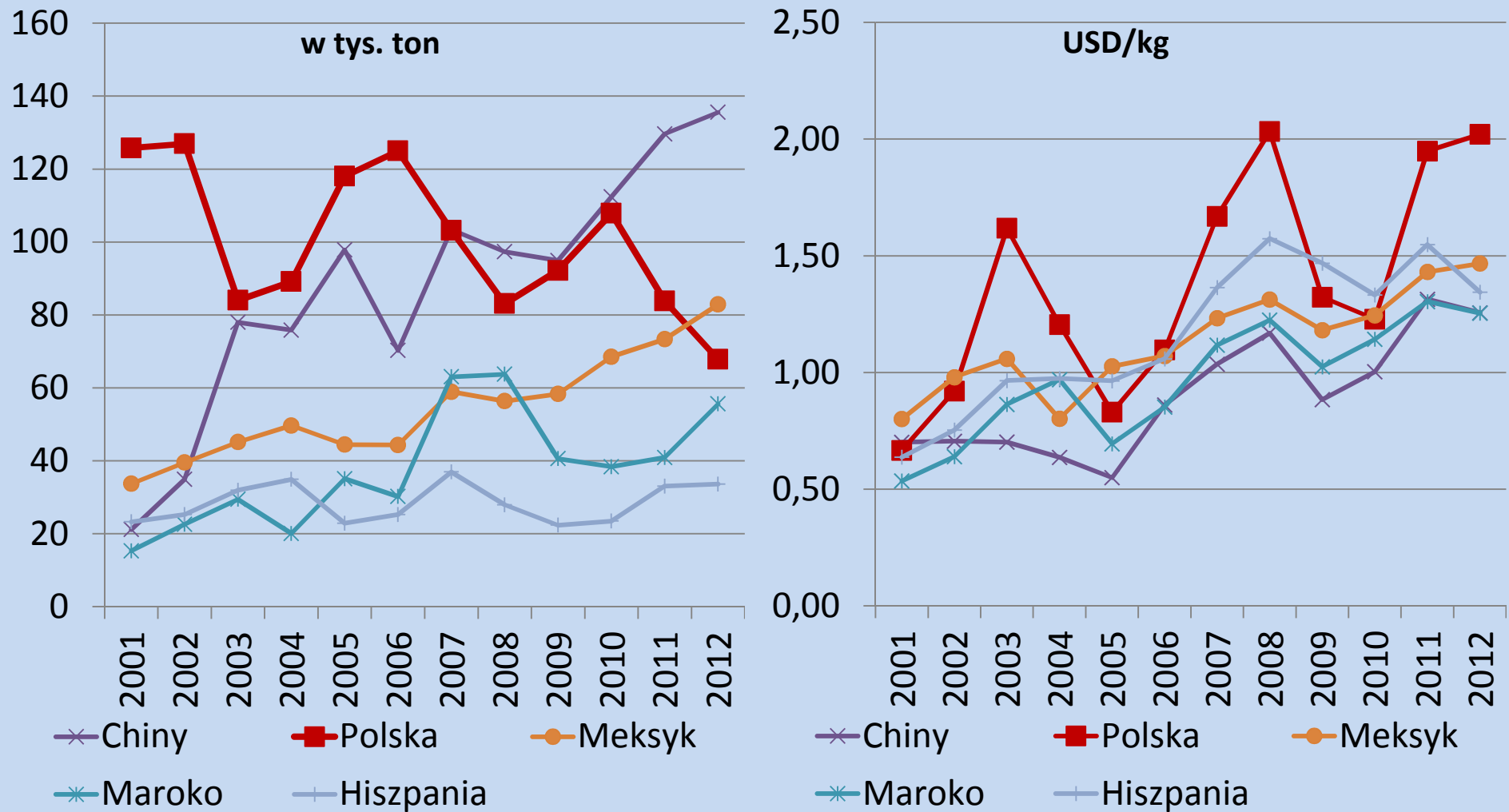
Źródło: na podstawie danych WITS

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej UE, Polski i wybranych krajów w handlu mrożonymi owocami

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksporcie światowym %	RCA	IIT
Holandia							
2001-2003	22,5	62,7	-40,2	35,9	1,9	0,22	53
2010-2012	243,6	238,1	5,5	102,3	7,4	0,86	99
Serbia							
2001-2003	63,2	0,2	63,0	31600,0	5,2	82,84	1
2010-2012	269,9	15,9	254,0	1697,5	8,2	50,92	11
Chile							
2001-2003	60,6	0,5	60,1	118,7	5,0	2,02	2
2010-2012	173,8	5,3	168,5	32,9	5,3	1,72	6
Meksyk							
2001-2003	52,7	6,5	46,2	810,8	4,4	0,92	22
2010-2012	159,1	22,5	136,6	707,1	4,9	1,04	25

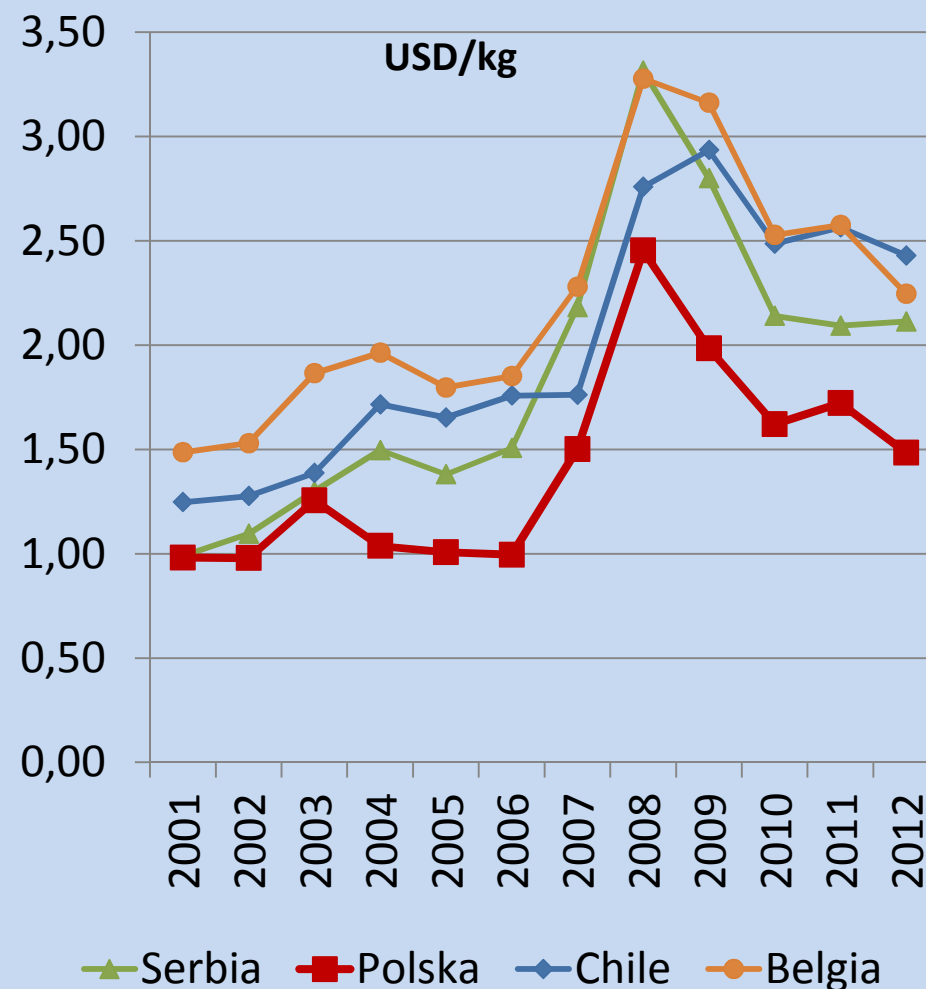
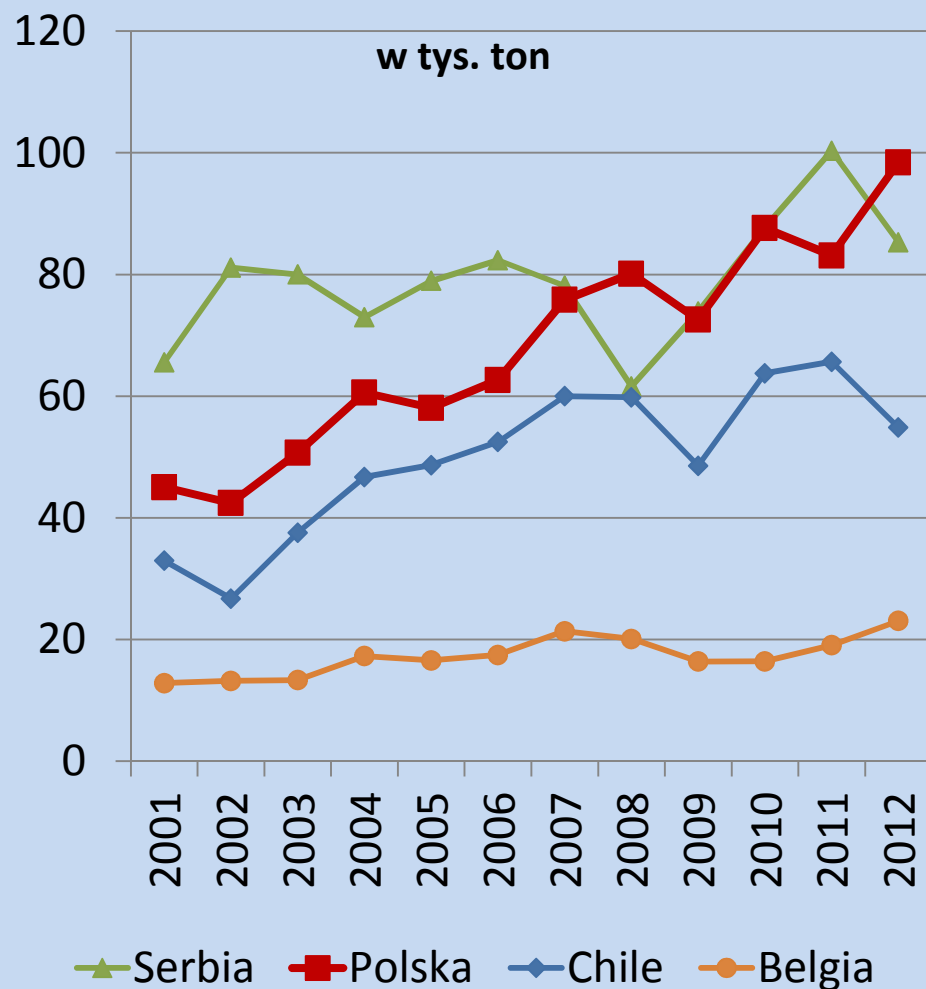
Źródło: na podstawie danych WITS

Eksport i ceny w eksporcie mrożonych truskawek z wybranych krajów

Źródło: Comtrade

Eksport i ceny w eksporcie mrożonych malin z wybranych krajów

Źródło: Comtrade

Wskaźnikowa ocena pozycji konkurencyjnej UE, Polski i wybranych krajów w handlu mrożonymi warzywami

Wyszczególnienie	Eksport mln USD	Import mln USD	Saldo mln USD	TC	Udział w eksporcie światowym %	RCA	IIT
UE-15							
2001-2003	1380,5	1676,3	-295,8	82,4	52,6	1,18	90
2010-2012	1798,5	2780,8	-982,2	64,7	38,5	1,07	79
UE-13							
2001-2003	196,4	47,9	148,6	410,1	7,5	2,95	39
2010-2012	424,8	216,6	208,2	196,1	9,1	2,57	68
Polska							
2001-2003	117,6	7,9	109,7	1489,1	4,5	3,69	13
2010-2012	268,0	47,9	220,1	559,5	5,7	3,33	30
Chiny							
2001-2003	314,5	13,4	301,1	2346,9	12,0	2,53	8
2010-2012	907,8	22,0	885,8	4126,5	19,4	2,21	5
Hiszpania							
2001-2003	175,7	101,1	74,5	173,8	6,7	0,55	73
2010-2012	412,5	256,1	156,4	161,1	8,8	0,98	77
Belgia							
2001-2003	636,1	195,2	440,9	325,8	24,2	4,49	47
2010-2012	409,9	141,0	268,9	290,7	8,8	1,77	51
Meksyk							
2001-2003	181,2	13,3	168,0	1362,7	6,9	1,49	14
2010-2012	346,5	22,4	324,1	1547,0	7,4	1,61	12
Holandia							
2001-2003	160,6	82,6	78,0	194,4	6,1	0,72	68
2010-2012	309,9	156,0	153,9	198,6	6,6	0,76	67

Źródło: na podstawie danych WITS

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu mrożonymi owocami i mrożonymi warzywami

Okresy	saldo		OE %		IP %		ToT %
	tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> 2001-2003
Mrożone owoce							
2001-2003	224,7	984,3	79	105	18	20	84
2004-2006	246,8	864,8	76	99	21	24	
2007-2009	235,9	1071,9	79	98	31	30	
2010-2012	253,9	1254,6	86	103	45	43	
Mrożone warzywa							
2001-2003	227,7	392,5	74	77	13	20	101
2004-2006	299,1	512,4	73	68	15	19	
2007-2009	290,2	532,1	65	55	17	18	
2010-2012	331,6	677,4	62	57	15	17	

Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu wybranymi pozostałymi owocami, warzywami i przetworami owocowymi i warzywnymi

Wyszczególnienie	Udział w eksporcie światowym w %	saldo		OE %		IP %		ToT%
		tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> 2001-2003
OWOCE								
Truskawki								
2001-2003	33,2	15,9	39,1	10	12	1	1	99
2010-2012	18,5	4,9	9,5	9	18	6	15	
Porzeczki								
2001-2003	30,0	17,8	42,9	9	11	0	0	179
2010-2012	15,5	6,2	19,2	3	8	0	0	
Maliny								
2001-2003	11,3	18,8	71,0	43	68	1	1	101
2010-2012	2,9	16,7	64,7	15	22	0	1	
Wiśnie								
2001-2003	1,2	9,7	21,0	4	10	0	0	86
2010-2012	1,3	9,6	43,6	6	15	1	4	
Śliwki								
2001-2003	0,6	9,2	8,0	9	15	1	2	227
2010-2012	1,1	-1,5	-6,6	9	15	10	18	
Gruszki								
2001-2003	0,2	2,4	-3,5	9	5	6	11	78
2010-2012	1,0	-5,4	-5,4	44	63	48	70	

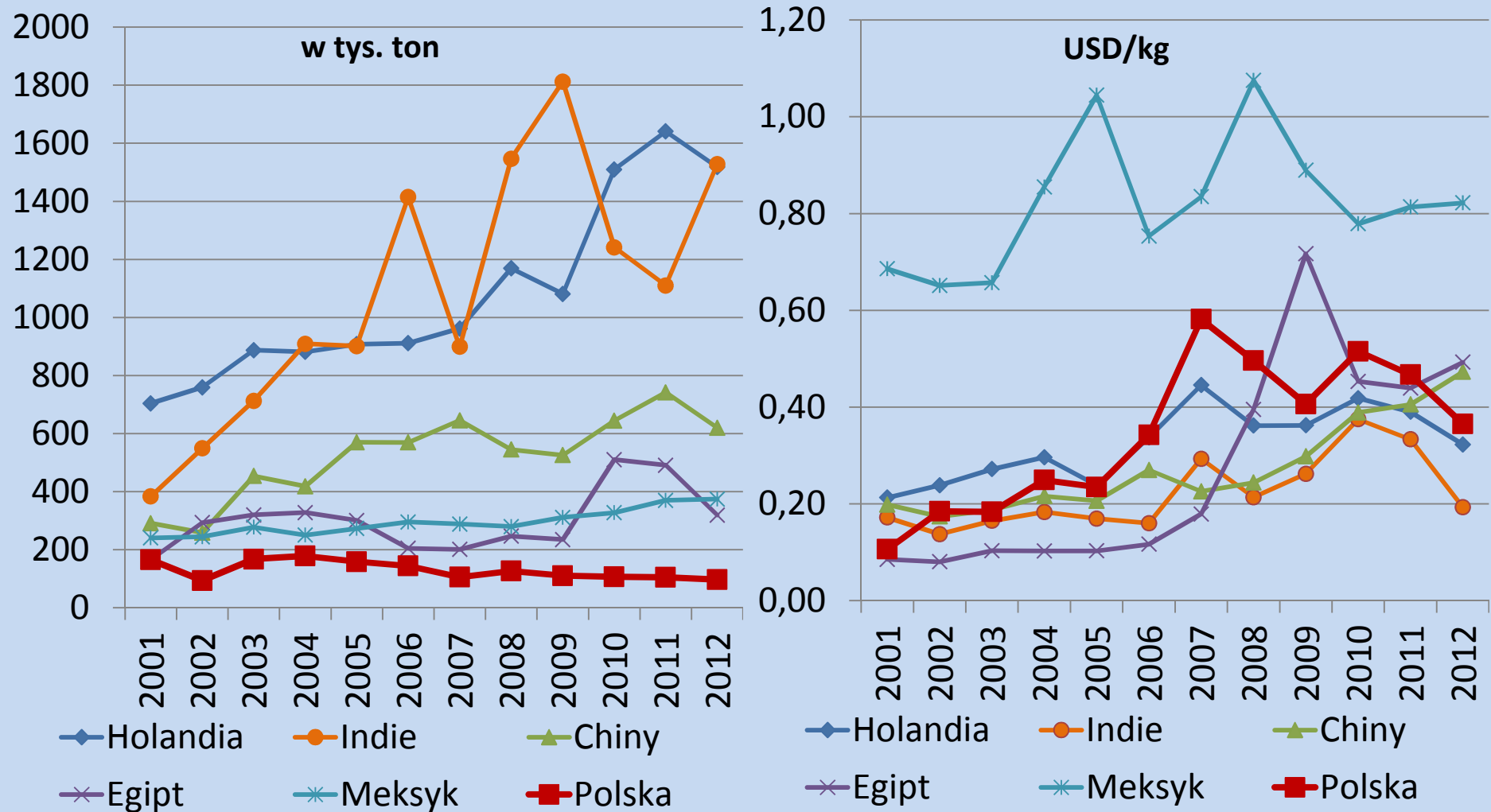
Źródło: na podstawie danych WITS, GUS, CIHZ i CAAC

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu wybranymi pozostałymi owocami, warzywami i przetworami owocowymi i warzywnymi

Wyszczególnienie	Udział w eksporcie światowym %	saldo		OE %		IP %		ToT %
		tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> <u>2001-2003</u>
WARZYWA								
Cebula								
2001-2003	2,0	98,0	74,3	21	37	9	9	85
2010-2012	1,6	33,2	93,3	18	32	14	17	
Kapusta								
2001-2003	0,3	65,6	31,2	4	17	0	1	165
2010-2012	1,1	94,8	119,9	5	10	1	4	
Marchew								
2001-2003	0,2	-7,6	-6,3	1	3	2	4	98
2010-2012	0,8	-4,2	-14,8	4	6	4	9	
Pomidory								
2001-2003	0,3	-24,6	-94,6	5	13	6	15	115
2010-2012	1,0	-34,0	-213,8	12	26	16	39	
Ogórki								
2001-2003	0,4	4,7	-9,3	3	7	2	9	151
2010-2012	0,5	-21,9	-95,5	3	6	7	20	

Źródło: na podstawie danych GUS, CIHZ i CAAC

Eksport i ceny w eksporcie cebuli z wybranych krajów

Źródło: Comtrade

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu wybranymi pozostałymi owocami, warzywami i przetworami owocowymi i warzywnymi

Wyszczególnienie	Udział w eksporcie światowym %	saldo		OE %		IP %		Tot %
		tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> <u>2001-2003</u>
PRZETWORY								
Marynaty warzywne								
2001-2003	2,3	12,1	37,7	20	25	8	10	87
2010-2012	2,7	18,4	62,0	25	44	13	30	
Konserwy warzywne								
2001-2003	0,9	-3,9	-34,1	13	8	16	15	132
2010-2012	1,6	-1,4	-33,8	29	28	30	33	
Susze warzywne								
2001-2003	2,1	5,1	26,2	45	62	32	51	97
2010-2012	1,6	5,1	10,4	116	92	121	92	
Dżemy i przeciery								
2001-2003	1,4	19,4	100,4	20	54	3	13	101
2010-2012	1,5	20,3	133,4	23	29	8	11	

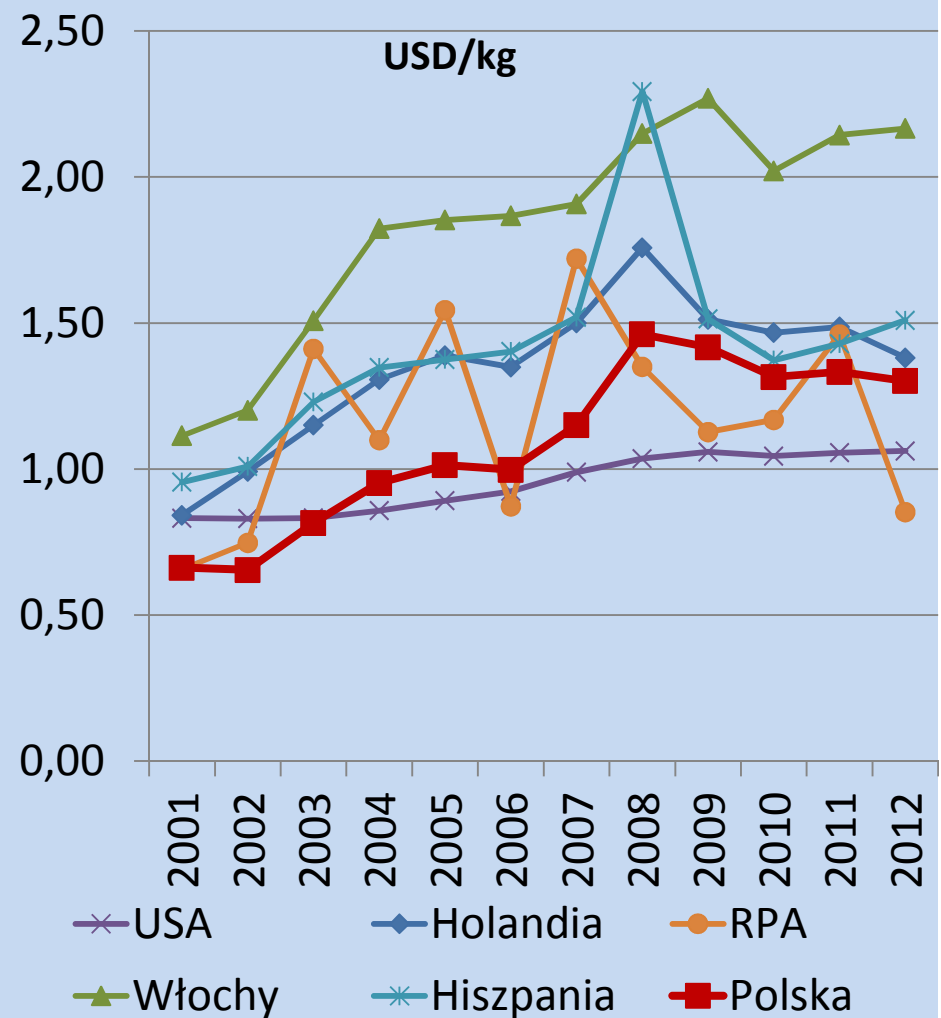
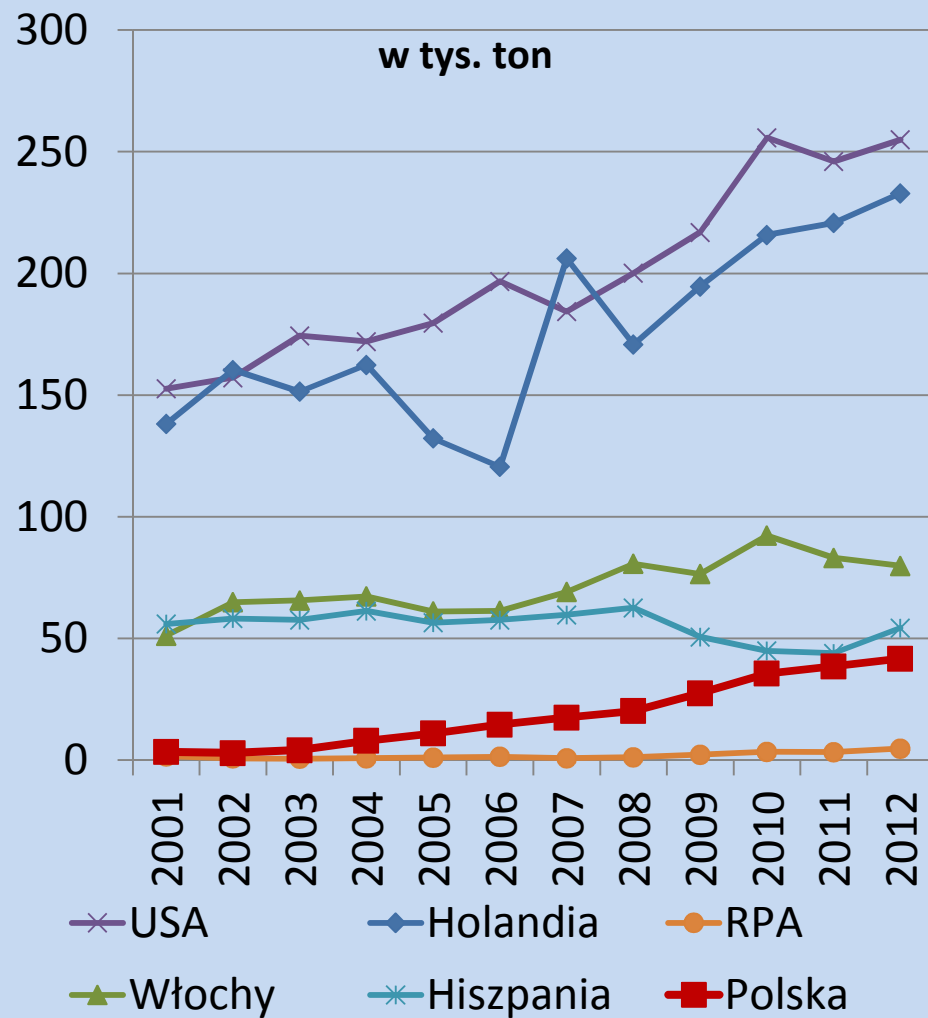
Źródło: na podstawie danych WITS, GUS, CIHZ i CAAC

Wybrane wskaźniki konkurencyjności zewnętrznej Polski w handlu pozostałymi sokami zagęszczonymi i keczupem

Okresy	Udział w eksporcie światowym %	saldo		OE %		IP %		ToT %
		tys. ton	mln zł	wg ilości	wg wartości	wg ilości	wg wartości	<u>2010-2012</u> 2001-2003
Soki zagęszczone								
2001-2003	5,0	12,9	175,4	60	70	1	3	139
2004-2006	6,6	32,9	294,6	82	84	2	5	
2007-2009	9,3	39,0	486,4	87	90	4	6	
2010-2012	8,2	34,7	520,0	95	97	5	7	
Keczup								
2001-2003	0,4	-4,2	-2,6	6	5	11	9	74
2004-2006	1,2	9,1	8,5	14	16	3	5	
2007-2009	2,2	17,9	23,1	19	32	4	10	
2010-2012	3,6	34,2	43,4	30	56	5	15	

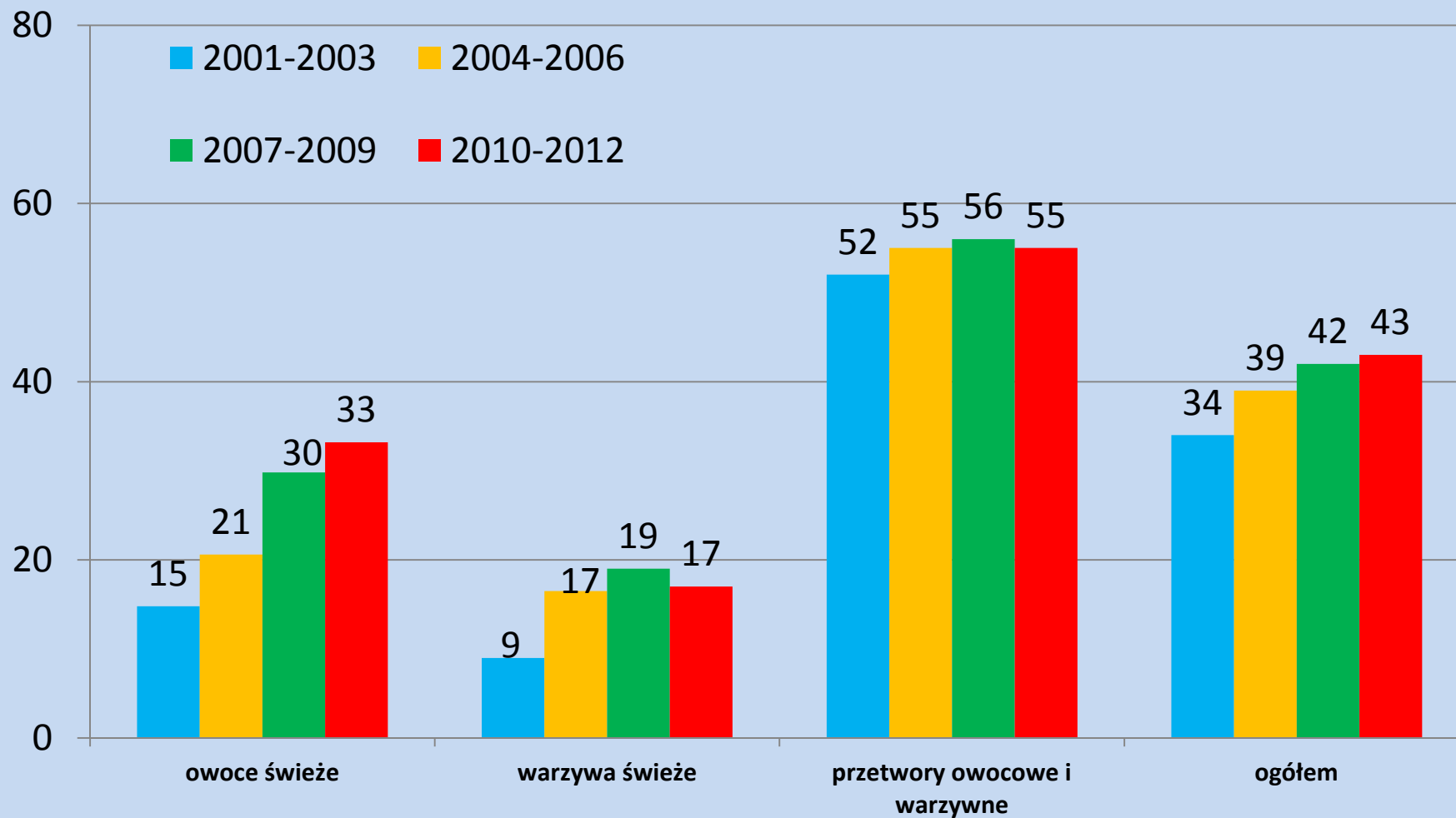
Źródło: na podstawie danych WITS, GUS, CIHZ i CAAC

Eksport i ceny w eksporcie keczupu z wybranych krajów

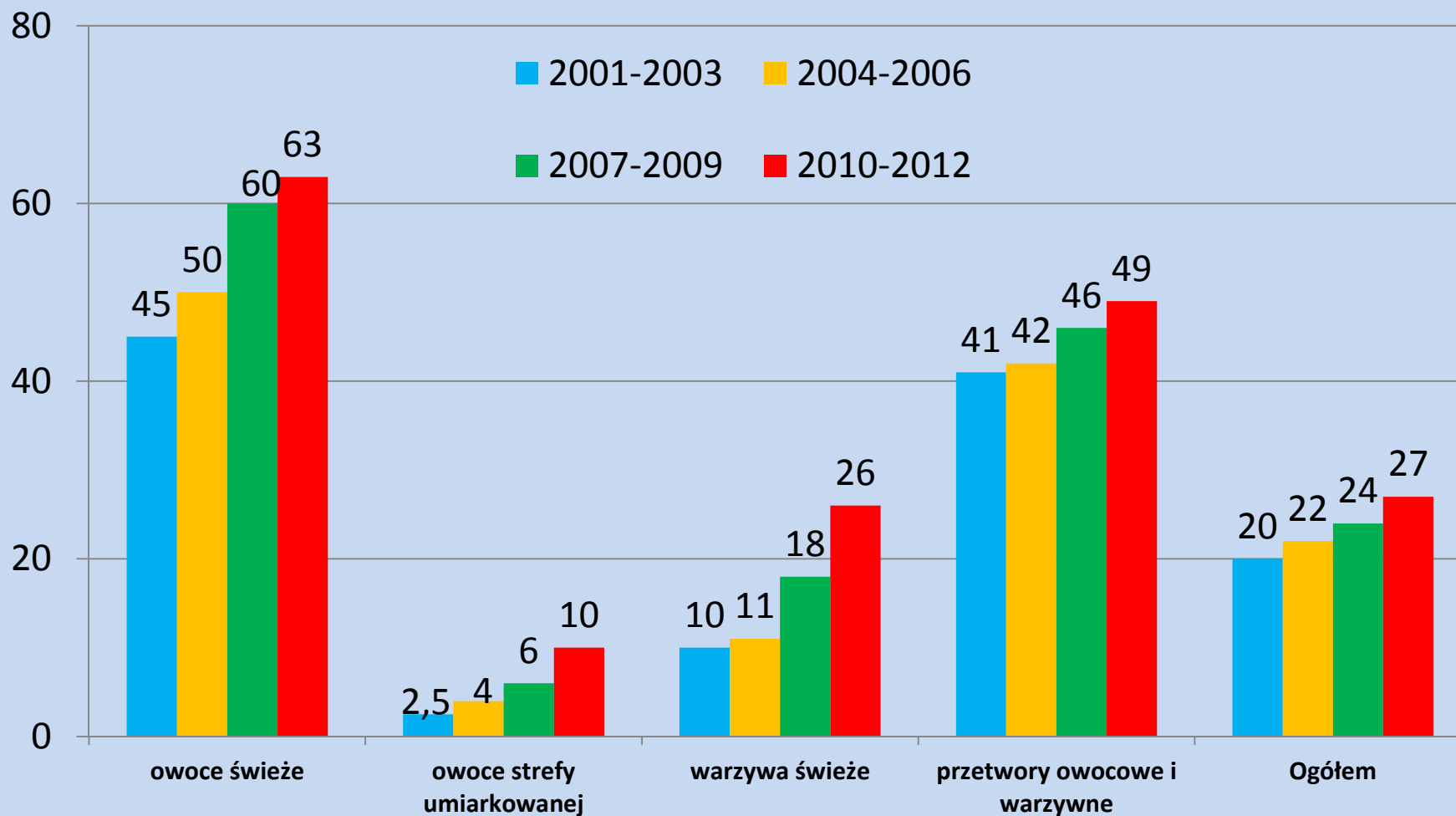
Źródło: Comtrade

Wskaźnik orientacji eksportowej (OE)

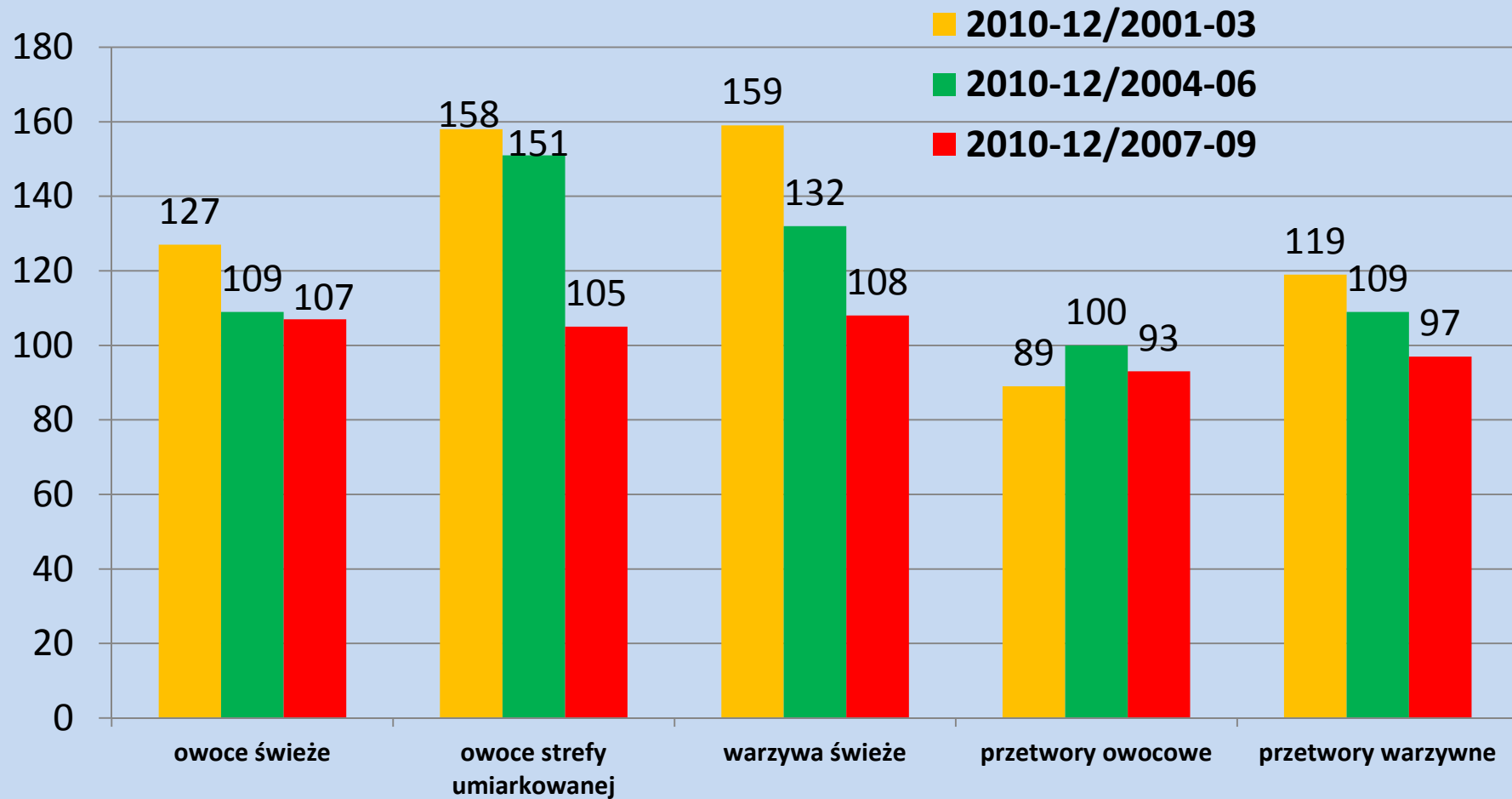
Źródło: na podstawie CIHZ, CAAC i GUS

Wskaźnik penetracji importowej (IP)

Źródło: na podstawie CIHZ, CAAC i GUS

Wskaźnik terms of trade (ToT)

Źródło: na podstawie CIHZ i CAAC

Wnioski i elementy strategii konkurowania

W Polsce po akcesji do UE zwiększył się eksport i poprawiła się pozycja konkurencyjna na rynku światowym niemal wszystkich produktów ogrodniczych i ich przetworów. Wynikało to z dobrego wykorzystania unijnych środków wsparcia (głównie kierowanych do grup i organizacji producentów) oraz wzrostu „importu dla eksportu”. Zwiększyła się też skala reeksportu produktów innych stref klimatycznych. Spadek pozycji konkurencyjnej niektórych produktów (cebula, mrożone truskawki) wynikał przede wszystkim z zewnętrznych, niezależnych od producentów, uwarunkowań rynkowych

Wnioski i elementy strategii konkurowania

Wzrost eksportu owoców i warzyw deserowych nie jest możliwy bez dalszej koncentracji podaży i sprawniejszej organizacji eksportu. Koncentracji sprzyja wsparcie grup i organizacji producentów, którego wykorzystanie zależy głównie od producentów i ich reprezentantów (otoczenie instytucjonalne). Problemem nie stanowi szeroko rozumiana jakość produktów ogrodniczych (poza wciąż jeszcze małym zakresem prowadzenia upraw metodami ekologicznymi)

Wnioski i elementy strategii konkurowania

Utrzymanie wysokiej pozycji w eksporcie produktów o ugruntowanej pozycji na rynku światowym (soki zagęszczone i mrożonki) nie jest możliwe bez gwarancji bazy surowcowej. Wymaga to rekompensowania przez zakłady przetwórcze różnic cen owoców i warzyw kierowanych na eksport (i na rynek krajowy) i przeznaczonych do przerobu. Systemowi powiązań zakładów przetwórczych z producentami sprzyja udzielanie wsparcia ze środków PROW jednostkom pozyskującym surowce na podstawie umów kontraktacyjnych

Wnioski i elementy strategii konkurowania

Poprawa elastyczności polityki handlowej, wzrost wpływów z eksportu, zwiększenie dywersyfikacji geograficznej eksportu wymaga integracji poziomej zakładów małych i średnich. Umożliwi to zwiększenie wykorzystania unijnych instrumentów wsparcia, włączenie tych przedsiębiorstw w system wymiany międzynarodowej i większe uniezależnienie podmiotów sektora przetwórczego i poziomu wpływów z eksportu od kierujących się w dużym stopniu kategoriami zysku korporacji międzynarodowych

Wnioski i elementy strategii konkurowania

Wobec powolnego zmniejszania się różnic cen w Polsce, w porównaniu z większością krajów – uczestników rynku światowego, konieczne są działania zmierzające do obniżenia kosztów – głównie kosztów surowca, przede wszystkim poprzez wzrost plonowania – przy wykorzystaniu metod produkcji integrowanej oraz postęp biologiczny, odmianowy, systemu prowadzenia upraw ogrodniczych

Wnioski i elementy strategii konkurowania

Z punktu widzenia dochodów producentów bardziej korzystne jest lokowanie wielu produktów na rynku krajowym niż na rynkach zagranicznych (dotyczy to zwłaszcza eksportu na rynki wschodnie). Poprawa wskaźników pozycji konkurencyjnej może być oceniona pozytywnie w sytuacji, gdy dotyczy to rynków oferujących wyższe ceny niż możliwe do uzyskania na rynku krajowym. Akcje promocyjne, na prowadzenie których przewidziane są większe środki unijne w obecnej perspektywie budżetowej, muszą być rozdysponowane przy uwzględnieniu różnic cen uzyskiwanych przez producentów na rynkach zbytu

Wnioski i elementy strategii konkurowania

Działania na rzecz obniżenia kosztów produkcji, pozyskiwania unijnych środków wsparcia, wprowadzania innowacji w ogrodnictwie, poprawy organizacji sprzedaży w kraju i za granicą ale też rozstrzygnięcia dotyczące struktury rozdysponowania owoców i warzyw byłyby znacznie bardziej optymalne w sytuacji współpracy wszystkich podmiotów funkcjonujących w ogrodnictwie i jego otoczeniu (ośrodki naukowe, doradcze, samorządy, itp.) w określonych rejonach kraju (system klastrów). Tworzeniu systemu klastrów sprzyja silna rejonizacja produkcji (zwłaszcza sadowniczej). Wspólne działania podmiotów rynku i jednostek funkcjonujących w otoczeniu sektorów rolnych to jeden z ważniejszych celów nowej polityki rolnej UE

Dziękuję za uwagę